

HANDLINGSPLAN MOT RUS

Sjekkliste ved bekymring om rus

«Har du en magefølelse på at noe ikke stemmer, så ta den på alvor.»

- ✓ Har eleven stort travær? Er det noe mønster i traværet? Kommer eleven for seint til timene?
- ✓ Viser eleven tydelige «fall» i skoleprestasjoner?
- ✓ Viser eleven humørsvingninger (sløv, frustrert, aggressiv)?
- ✓ Har eleven manglende struktur, problemer med hukommelse eller konsentrasjon?
- ✓ Kommer det signaler fra medelever om at de er bekymret for eleven?
- ✓ Uttrykker eleven meninger/holdninger som bagatelliserer eller legaliserer bruk av rusmidler?
- ✓ Har eleven sluttet eller avbrutt utdanning tidligere?

Innhold

Sjekkliste ved bekymring om rus.....	2
Innhold.....	3
Innledning	4
Forebyggende tiltak	5
Tauhetsplikt/opplysningsplikt.....	6
Dokumentasjon.....	6
Hva gjør vi?	7
Alternativ 1: eleven ber om hjelp med sitt rusproblem	7
Alternativ 2: ansatt, medelev, foresatte eller andre er bekymret for eleven	7
A: Eleven har innrømmet bruk av rusmidler:	8
B: Eleven benekter bruk av rusmidler:	8
Alternativ 3: eleven opptrer ruset på skolen.....	9
Alternativ 4: bekymring for omsetning/oppbevaring av rusmidler på skolen	10
Kontaktpersoner	11
Aktuelt lovverk	12
Nyttige lenker.....	12
Evaluering av handlingsplanen	12

Innledning

Skolens handlingsplan mot rus omfatter misbruk av legale og illegale stoffer som alkohol, tabletter, dopingmidler og ulike narkotiske stoffer. Arbeidet på dette området skal ha et klart **forebyggende** siktemål, men også søke å **hjelpe** ungdom som på en eller annen måte har et rusproblem. Når et rusmisbruk bekreftes, er skolens overordnede oppgave å bidra til at eleven får **nødvendig hjelp**.

For ungdom under 18 år vil enhver befatning med rusmidler være i strid med norsk lovgivning og dermed også i strid med de verdier skolen skal formidle. Rusmidler, enten det dreier seg om bruk eller salg, har ingen plass i skolens hverdag, og skolereglene gir klare føringer.

Det er ofte den enkelte lærer som først reagerer med bekymring. Det er viktig at man reagerer tidlig på symptomene, likeledes at man er oppmerksom på psykososiale forhold som kan gå forut for et rusmisbruk.

Ved skolestart skal alle elever og ansatte gjøres godt kjent med innholdet i skolens handlingsplan mot rus.

Målsetningen med denne handlingsplanen er:

1. Halden vgs. skal ha et rusfritt skolemiljø
Oppbevaring eller bruk av rusmidler er ikke tillatt
2. Halden vgs. skal tilby hjelp til elever dersom de har rusproblemer
Elever med rusproblemer tilbys hjelp fra skolens støtteapparat
3. Halden vgs. skal arbeide for å forebygge utvikling av rusmiddelbruk
Elevene skal styrke sine holdninger mot rusmisbruk gjennom forebyggende tiltak

Forebyggende tiltak

Hovedmålet for skolens arbeid med rusproblematikk er å forebygge utbredelse og styrke elevens sosiale kompetanse, slik at eleven alene og sammen med andre jevnaldrende klarer å stå imot press om å ruse seg. Det holdningsskapende arbeidet skal ivaretas både i det daglige skolearbeidet, men også gjennom spesielle arrangementer eller temadager i løpet av skoleåret. Det er viktig å ha en god dialog og samarbeid med foreldre og foresatte. Skolens handlingsplan mot rus skal være ett av temaene på første foreldremøte, og bør også være et tema på andre foreldremøter i løpet av skoleåret.

Både ansatte og elever har et ansvar for å si ifra dersom de er bekymret for at elever ved skolen er involvert i bruk, besittelse, kjøp eller salg av rusmidler. Det er viktig å oppmuntre til **å bry seg om** hverandre og tørre å si ifra dersom man er bekymret for noen.

Forebyggende tiltak i klasser/for enkeltelever

- Elevsamtalene
- «Tett på» i forhold til fraværsoppfølging
- Skolestartprogram for alle elever i begynnelsen av hvert skoleår
- Gjennomgang av rusplan ved skolestart
- Godt skole – hjem samarbeid
- Rus som eget tema på foreldremøter

Forebyggende tiltak i skolemiljøet

- Miljøveiledere i skolemiljøet
- Markering av Verdensdagen for psykisk helse
- Særskilt fokus på rus i forbindelse med russefeiring
- Tett samarbeid mellom elevråd og skolens elevtjeneste
- Trivselstiltak og miljøtiltak i skoletiden
- Kurs og foredrag med rus som tema
- Presentasjon av elevtjenesten for nye elever
- Tverrfaglige møter i elevtjenesten

Tauhetsplikt/opplysningsplikt

Skjæringspunktet mellom tauhetsplikt og opplysningsplikt kan ofte være vanskelig. Er man i tvil om tauhetsplikt og opplysningsplikt, bør man søke råd hos skoleledelsen eller noen i elevjenesten. Ofte er rusrelaterte saker sammensatte og komplekse, og man bør derfor ikke være alene om å håndtere dette. Saker som omhandler rus, skal alltid videreformidles til skolens ledelse og/eller elevjenesten. Opplysningsplikten vil ofte gå foran tauhetsplikten i slike saker, og man må derfor aldri love elever tauhet.

Alle ansatte i skolen har et særskilt ansvar for å melde ifra om bekymring knyttet til enkeltelever og rus. Dersom eleven er under 18 år skal alltid foresatte informeres om bekymringen, dersom det ikke er særskilte forhold som tilsier at det vil medføre økt skade/fare for eleven. Da vi anser rusproblematikk som fare for liv og helse, vil skolen be om samtykke til å informere foresatte selv om eleven er over 18 år.

Dokumentasjon

Det vil i etterkant være både nyttig og nødvendig å ha skriftlig dokumentasjon fra samtaler, møter og samarbeid i rusrelaterte saker. Det føres derfor alltid referater i Elements.

Hva gjør vi?

Alternativ 1: eleven ber om hjelp med sitt rusproblem

- Den som mottar henvendelsen fra eleven, tar dette umiddelbart videre til kontaktlærer eller miljøveileder i elevtjenesten med ansvar for videre oppfølging.
- Kontaktlærer kaller raskt inn til et møte hvor eleven, kontaktlærer og miljøveileder deltar. Dersom eleven er under 18 år, skal også elevens foresatte delta.
- I møtet skal følgende skje:
  - Gjennomgå situasjonen og planlegge videre oppfølging av eleven
  - Gjennomgå skolens regler vedr. bruk av rusmidler
  - Vurdere elevens hjelpebehov og om det skal sendes bekymringsmelding til barnevernet og/eller om det er behov for henvisning til annet eksternt hjelpeapparat. Eleven tilbys samtaler med en representant fra elevtjenesten.
  - Miljøveileder skriver referat i Elements.

Alternativ 2: ansatt, medelev, foresatte eller andre er bekymret for eleven

- Ta kontakt med en fra elevtjenesten dersom du er usikker og ønsker å drøfte saken
- Saken tas opp med elevens kontaktlærer
- Snakk med eleven om bekymringen

Opprettholdes bekymringen etter samtaLEN eller eleven har innrømmet bruk av rusmidler, må kontaktlærer umiddelbart ta saken videre til skolens ledelse eller miljøveileder i elevtjenesten med dette ansvaret.

A: Eleven har innrømmet bruk av rusmidler:

- Kontaktlærer tar umiddelbart opp saken med ledelse og/eller miljøveileder i elevtjenesten med ansvar for videre oppfølging.
- Kontaktlærer kaller raskt inn til et møte hvor eleven, kontaktlærer og miljøveileder deltar. Dersom eleven er under 18 år, skal også elevens foresatte delta.
- I møtet skal følgende skje:
  - Gjennomgå situasjonen og planlegge videre oppfølging av eleven
  - Gjennomgå skolens regler vedr. bruk av rusmidler
  - Vurdere elevens hjelpebehov og om det skal sendes bekymringsmelding til barnevernet og/eller om det er behov for henvisning til annet eksternt hjelpeapparat. Eleven tilbys samtaler med en representant fra elevtjenesten.
  - Miljøveileder skriver referat i Elements.

B: Eleven benekter bruk av rusmidler:

- Kontaktlærer tar umiddelbart opp saken med ledelse og/eller miljøveileder i elevtjenesten med ansvar for videre oppfølging.
- Kontaktlærer kaller raskt inn til et møte hvor eleven, kontaktlærer og miljøveileder deltar. Dersom eleven er under 18 år, skal også elevens foresatte delta.
- I møtet skal følgende skje:
  - Eleven informeres om skolens bekymring for at eleven ruser seg
  - Gjennomgå situasjonen og planlegge videre oppfølging av eleven
  - Gjennomgå skolens regler vedr. bruk av rusmidler
  - Vurdere elevens hjelpebehov og om det skal sendes bekymringsmelding til barnevernet og/eller om det er henvisning til annet eksternt hjelpeapparat.
  - Eleven tilbys samtaler med en representant fra elevtjenesten. Miljøveileder skriver referat i Elements.

Alternativ 3: eleven opptrer ruset på skolen

Rektor/ledelse kontaktes.

Rektor/ledelse sørger for at:

- Eleven tas umiddelbart ut av undervisningen
- Samtale med eleven hvor eleven bortvises for resten av dagen
- Foresatte kontaktes dersom eleven er under 18 år
- Elevtjenesten informeres
- Melding til barnevern vurderes

Kontaktlærer kaller raskt inn til et møte hvor eleven, kontaktlærer og miljøveileder i elevtjenesten med ansvar for videre oppfølging deltar. Dersom eleven er under 18 år, skal også elevens foresatte delta.

I møtet skal følgende skje:

Gjennomgå situasjonen og planlegge videre oppfølging av eleven

Gjennomgå skolens regler vedr. bruk av rusmidler

Vurdere elevens hjelpebehov og om det skal sendes bekymringsmelding til barnevernet og/eller om det er behov for henvisning til annet eksternt hjelpeapparat. Eleven tilbys samtaler med en representant fra elevtjenesten. Miljøveileder skriver referat i Elements.

Alternativ 4: bekymring for omsetning/oppbevaring av rusmidler på skolen

- Rektor/ledelse kontaktes umiddelbart
- Rektor/ledelse kontakter politiet 02800
- Videre håndtering av situasjonen her og nå avklares med politiet
- Foresatte kontaktes dersom eleven er under 18 år
- Miljøveileder i elevtjenesten med ansvar for videre oppfølging informeres
- Mulige konsekvenser ved salg eller oppbevaring kan være bortvisning fra skolen
- Melding til barnevern vurderes
- Kontaktlærer kaller raskt inn til et møte hvor eleven, kontaktlærer og miljøveileder i elevtjenesten deltar. Dersom eleven er under 18 år, skal også elevens foresatte delta.
- I møtet skal følgende skje:
  - Gjennomgå situasjonen og planlegge videre oppfølging av eleven
  - Gjennomgå skolens regler vedr. bruk av rusmidler
  - Vurdere elevens hjelpebehov og om det skal sendes bekymringsmelding til barnevernet og/eller om det er behov for henvisning til annet eksternt hjelpeapparat. Eleven tilbys samtaler med en representant fra elevtjenesten.
  - Miljøveileder skriver referat i Elements.

Kontaktpersoner

Rektor Kristin Støten Tlf. 970 83 705

Assisterende rektor Hilde B Hansen Tlf. 457 28 629

Spesielt ansvar for oppfølging av rusrelaterte saker

Miljøveileder Åshild Sandtorp Johnsen Tlf. 458 78 021

Ledere:

Guri-Anne Hauan Tlf. 932 12 083

Lasse S. Eriksen Tlf. 997 49 155

Mona Lie Jigarp Tlf. 934 45 675

Jo Henning Myrvang Tlf. 971 65 757

Rådgivere:

Anne Marie Sikkeland Tlf. 412 28 151

Monika Gjersøe Tlf. 481 37 709

Anne-Britt Borge Tlf. 970 42 012

Fridtjof Dahlen Tlf. 479 01 135

Laila Høvik Lauritzen Tlf. 900 44 854

Helsesykepleier:

Linda Skauge Antonsen Tlf. 970 77 075

NAV-veileder videregående opplæring:

Nils Ulset Brodersen Tlf. 955 50 283

Miljøveiledere elevjenesten:

Ann Helen Nøhr Tlf. 414 53 943

Abdoulkader Fouad Souleyman Tlf. 940 11 938

Aktuelt lovverk

Skolereglene

[Forskrift om skoleregler for de offentlige videregående skolene, Østfold - Lovdata](#)

[Forskrift om ordensregler for voksne deltakere i fylkeskommunale videregående skoler, Østfold - Lovdata](#)

Forvaltningsloven, § 13 [Lov om](#)

[behandlingsmåten i forvaltningssaker](#)

[\(forvaltningsloven\) - Lovdata](#)

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, § 12-1

[Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.](#)

[\(helse- og omsorgstjenesteloven\) - Lovdata](#)

Lov om helsepersonell [Lov om kommunale](#)

[helse- og omsorgstjenester m.m. \(helse- og](#)

[omsorgstjenesteloven\) - Lovdata](#)

Nyttige lenker

[ROP - Snakk om rus](#)

Evaluering av handlingsplanen

Versjon august 2024

Neste revisjon: juni 2025

Ansvarlig: skolens ledelse